

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

președinte – Ghenadie Nicolaev

judecătorii – Vladimir Timofti și Nadejda Toma,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnatul Prozor Troian Fiodor, deținut în Penitenciarul nr. 9-Pruncul, prin care se contestă încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău,

CONSTATĂ :

1. La 24 aprilie 2014, în procedura Judecătoriei Centru mun. Chișinău a parvenit plîngerea condamnatului Prozor T. privind examinarea unor chestiuni care urmează să fie soluționate de către instanță la executarea pedepsei, și anume, invocă precum că a fost deținut ilegal 29 de zile, în perioada dintre 21.08.2009 – 19.09.2009.

2. Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2014, s-a dispus declinarea competenței privitor la examinarea plîngerii condamnatului Prozor T. în favoarea Departamentului Instituției Penitenciare al Ministerului Justiție, pentru efectuarea unui control departamental și informarea condamnatului despre rezultatele controlului.

3. În argumentarea soluției adoptate, judecătorul de instrucție a menționat că potrivit prevederilor art. 473 alin. (1) Cod de procedură penală, împotriva actelor organului sau instituției care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare, condamnatul, precum și alte persoane drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe sau instituții, pot declara plîngere judecătorului de instrucție din instituția în raza teritorială a căreia se află organul sau instituția respectivă.

Astfel, constatînd că obiectul plîngerii condamnatului se referă la chestiuni care urmează a fi verificate într-o procedură prejudiciabilă în cadrul unui control departamental ce ține de competența Departamentului Instituției Penitenciare al Ministerului Justiție, plîngerea respectivă urmează a fi transmisă după competență, cu înștiințarea condamnatului.

4. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, condamnatul a atacat-o cu recurs în anulare, prin care solicită casarea încheierii respective și judecarea cauzei de către Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, pentru a crea un precedent în acest sens.

În drept, recurentul își întemeiază recursul pe prevederile expuse în art. 452 Cod de procedură penală.

5. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, în redacția Legii nr.66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct.2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Însă, art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în redacția Legii sus-menționate, prevede că hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărîrile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Din materialele dosarului, se constată că chestiunea care a fost examinată de către judecătorul de instrucție, se referă la una din cele reglementate de art. 473 Cod de procedură penală, ce țin de soluționarea plîngerilor împotriva actelor organelor sau instituțiilor care pun în executare hotărîrea judecătorească.

Conform prevederilor art. 473 alin. (1) Cod de procedură penală, împotriva actelor organului sau instituției care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare, condamnatul, precum și alte persoane drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe sau instituții, pot declara plîngere judecătorului de instrucție din instituția în raza teritorială a căreia se află organul sau instituția respectivă.

Potrivit dispoziție art. 473 alin. (2) Cod de procedură penală, încheierea instanței de judecată privind soluționarea unei chestiuni cu referire la cele menționate anterior, este irevocabilă.

Excluderea de către legiuitor a căilor extraordinare de atac în această materie, este justificată de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 473 Cod de procedură penală, astfel legiuitorul urmărind să asigure celeritatea acesteia și obținerea în mod rapid a unei hotărîri irevocabile și definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar de către judecătorul de instrucție.

Principiul irevocabilității hotărîrii judecătorești rezultă din principiul stabilității și siguranței raporturilor juridice, element esențial al preeminenței dreptului într-o societate democratică, așa cum este consacrat și în preambulul Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

În aceeași ordine de idei, amintim că procedura de atac a hotărîrilor judecătorești irevocabile cu recurs în anulare este reglementată de art. 452 Cod de procedură penală.

În temeiul art. 453 Cod de procedură penală, raportat la prevederile art. 6 pct. 44), 22 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul

reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Potrivit normei de procedură penală enunțate anterior, rezultă că cu recurs în anulare pot fi atacate acele hotărîri judecătorești irevocabile care au trecut cele două căi ordinare de atac reglementate în Capitolul IV Secțiunea I și Secțiunea a 2-a a Codului de procedură penală – calea apelului și a recursului ordinar. În cazul în care, potrivit legii, o hotărîre judecătorească nu parcurge aceste două căi consecutive de atac, această hotărîre, deși a devenit irevocabilă, nu este susceptibilă de a fi contestată pe calea extraordinară de atac - recursul în anulare.

Această concluzie își găsește raționamentul și în analiza textuală a pct. 3), 4), 5) din alin.(2) art.455 Cod de procedură penală, privind modalitatea de declarare a recursului în anulare, potrivit căreia cererea de recurs în anulare trebuie, printre alte cerințe, să cuprindă:

- denumirea instanței care a adoptat sentința;
- persoana care a declarat apelul;
- denumirea instanței care a adoptat decizia în apel;
- persoana care a declarat recurs;
- denumirea instanței care a adoptat decizia în recurs;

Or, în contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că, în ordinea recursului în anulare, poate fi atacată doar sentința, legalitatea căreia a fost verificată pe căile ordinare de atac – în apel și în recurs și a devenit irevocabilă.

Împotriva încheierilor judecătorești prin care s-au soluționat alte chestiuni decît vinovăția și condamnarea persoanei, la caz, plîngerea împotriva actelor instituției care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare, aceasta este irevocabilă și nu este pasibilă de a fi atacată, ceea ce este prevăzut de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nici o derogare, iar recursul declarat de condamnat este inadmisibil, deoarece o atare hotărîre nu este susceptibilă de a fi atacată în ordinea recursului în anulare.

6. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul *Prozor Troian Fiodor*, împotriva încheierii judecătorului de instrucție a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 01 octombrie 2014.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecători

Vladimir Timofti

Nadejda Toma